

Terveyskioskit Hyvinvointialueelle tehostamaan palveluita

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella tullaan tekemään muutoksia palveluverkkoon tulevaisuudessa, jolloin lähipalvelut tulevat vähenemään keskittämisen sekä resurssien myötä. On kuitenkin elintärkeää tarjota kunnissa ja asutuskeskitymissä edelleen asiointipisteitä, jossa alueen asukas saa neuvoa, tukea ja voi hoitaa vaikkapa pieniä terveyteen liittyviä toimenpiteitä esim. fysioterapia käyntejä, näytteidenottoa, neuvolapalveluita, sosiaalilyöntekijän palveluita sekä suuhygienistin palveluita.

Tällaisen toiminnan tarpeen mukaisia tiloja tällaisia erilaisia toimintoja varten ei ole tarjolla, jotka ovat kustannus tehokkaita, terveellisiä ja esteettömästi saavutettavissa. Terveyskioskit, joihin keskitetään palveluita eri tahoilta ja niiden tilat on suunniteltu kustannustehokkaiksi ja niissä voidaan tulevaisuudessa tarjota lähipalveluita edelleen. Tällaisia Toimitiloja varten on mahdollista suunnitella erilaisista kustannustehokkaista tilaelementeistä kiinteitä tiloja, joihin voidaan sijoittaa palveluita sekä asiointipiste, jossa kuntalaiset ja alueen asukkaat voivat asioida myös digipalvelujen parissa laitteilla ja yhteydellä, joka mahdollistaa digipalvelujen saatavuuden mahdollisimman laadukkaasti.

Tulevaisuuden terveyskioskissa voidaan antaa tukea ja opastusta digipalvelujen käyttöön siirtymävaiheessa, jossa palvelu on vielä uutta ja tieto palvelujen saatavuudesta ei ole vielä tavoittaneet kaikkia. Digipalvelujen käyttö ei voi olla kiinni osaamisesta ja taloudellisesta asemasta, sillä kaikilla ei ole riittäviä digitaatioita tai varoja hankkia asianmukaisia laitteita, jotta voisivat hyödyntää digipalveluita. Terveyskioskissa voidaan auttaa digipalvelujen käyttämisessä asiakasohjauksella sovitusti ja tarjota tila, jossa asukas voisi käyttää digipalveluita ilman omia laitteita tai omaa kotona olevaa tilaa.

Terveyskioskit voitaisiin toteuttaa kierrätettävillä tilaelementeillä, jolloin niiden käyttöikä voi olla vain muutamasta vuodesta vuosikymmeniin kustannustehokkaasti. Kiinteä asiointi piste mahdollistaa esteettömän kulun järjestämisen asiointipisteeseen toisin, kuin liikkuvissa palveluissa mm. Pakettiautolla tarjottu HUS liikkuvalabra, joka ei mahdollistanut esteetöntä pääsyä näytteenottoon. Kiinteään asiointipisteeseen voidaan järjestää riittävä internetyhteys, sekä tarkoituksen mukaiset tilat erilaisia vastaanottopalveluita varten, joita voi hyödyntää työvuorosunnittelulla mm eri päivinä viikossa neuvolapalvelut, sosiaalitoimi, fysioterapia, sairaanhoitajan vastaanotto tai jopa lääkäri.

Terveyskioskin sijoittaminen edellyttää yhteistyötä kuntien kanssa sekä kunnan suunnalta myönteisiä suhtautumista tarjoamalla maa-alue tilaelementtien sijoittamiseen kunnallistekniikan läheisyyteen kaupunkeihin ja kyläastuksiin. Maa-alueen ei tarvitse olla suuri ja samalla kunta hyöttyy, että Sote-palvelut on edelleen saatavilla kohtuullisen matkan päästä asutuskeskitymästä. Tilaelementit olisi helppo siirtää tarpeen muuttuessa tai poistuessa, eikä niihin ole sidottu palveluverkko moneksi kymmeneksi vuodeksi.

Kustannustehokkaat tarpeen mukaiset tilat vähentävät tilakustannuksia, jolloin rajallisia resursseja vapautuu palvelujen tuottamiseen.

Aloite; Hyvinvointialueen tulee selvittää terveyskioski-konseptia, sen kustannusvaikutuksia palvelujen tarjoamiseen sekä palvelujen saatavuuden ja vaikuttavuus tulee arvioida, miten terveyskioskit tukevat palvelujen saatavuutta muuttuvassa toimintaympäristössä, kun palveluja keskitetään sekä digitalisoidaan nopeasti.



Jenna Perokorpi